

– Alternativet till att informera sig om innehållet i åtskilliga länders lagstiftning är att använda en internationell standard, menar Jon Kihlman.

Hur väljer man tillämplig lag?

Fråga: Hur ska man se på det faktum att det i många internationella leverantörers allmänna villkor finns en bestämmelse om att den internationella köplagen inte skall tillämpas? Bör man acceptera sådana villkor?

Svar:

Vid en utbildning som jag höll härförleden uppkom frågan varför det i många internationella leverantörers allmänna villkor ingår en särskild bestämmelse om att den internationella köplagen inte skall tillämpas.

En sådan klausul kan t.ex. ha följande innehåll: "This Agreement is governed by the laws of Italy. The UN Convention of the International Sale of Goods (CISG) shall not apply to this Contract." I förlängningen måste naturligtvis frågan också ställas om man skall acceptera sådana villkor och – om så inte är fallet – hur man bör argumentera för att slippa dem.

En förutsättning för att klausulen som sådan skall få betydelse är att CISG skulle ha varit tillämplig om klausulen inte funnits. Så är fallet för ca två tredjedelar av all världens internationella handel med varor, eftersom 66 av världens större handelsländer, bland dem Italien, har tillträtt konventionen.

Syftet med CISG är mer än något annat att förenkla internationell handel genom att tillhandahålla gemensamma, lätt-tillgängliga och högkvalitativa bestämmelser, så att parter slipper ägna tid och kraft åt frågan vilket lands lag som skall tillämpas. Parterna skall istället kunna koncentrera sina ansträngningar på att göra affärer. Avtalsklausuler som den här behandlade motverkar detta goda syfte.

Alla avtal bör konstrueras mot bakgrund av den lag som skall tillämpas. Avtalets terminologi och struktur bör utgå från den valda lagstiftningen. En nödvändig konsekvens av detta är att frågan om vilken lag som skall tillämpas bör behandlas tidigt i en förhandling, snarare än att vara en av de sista frågorna på agendan.

Går inte att överblicka följderna

En part som ingår avtal vilka regleras av en för parten mer eller mindre okänd lag, saknar med nödvändighet förmåga att överblicka följderna av avtalet, eftersom parten inte kan veta hur avtalet i händelse av tvist kommer att bedömas av en domstol eller skiljenämnd. Parten saknar därmed också möjlighet att göra korrekta affärsmässiga överväganden. En part som gör anspråk

på att vara professionell måste därför skaffa sig kännedom om de lagregler som utgör basen för avtalet. Den svenska inköpare som ingår avtal med en klausul som i exemplet, måste således skaffa sig kännedom om vad Italiensk lag innebär. När samma person köper från andra länder måste motsvarande kunskapsinhämtande föregå avtalet. Sådan kunskap kan inte erhållas om man inte behärskar lagstiftningens språk – här italienska – till fullo. Det säger sig självt, att det snart blir ogörligt – eller i vart fall väldigt resurskrävande – att skaffa sig kunskap om innehållet i alla leverantörers länders lagstiftning.

I den enskilda affären saknar det i princip betydelse om en svensk inköpare lär sig Italiens "köplag" eller om den italienska säljaren lär sig CISG. Det är i allt väsentligt samma investering som måste göras. I ett något större perspektiv måste det emellertid vara en fördel även för den italienska leverantören att dels slippa diskussionen vid flertalet internationella affärer, dels kunna ta del av den värdeökning avtalet tillförs genom att motparter inte behöver lära sig innehållet i Italiensk lag.

Använd internationell standard

Det rationella alternativet till att informera sig om innehållet i åtskilliga länders lagstiftning är att använda en internationell standard. CISG är idag internationell standard. Att regelmässigt bygga sina avtal med CISG som bas innebär att man en gång för alla kan skaffa sig kunskap om de tillämpliga lagreglerna och ägna de inbesparade resurserna till att utveckla affären.

Det finns sällan eller aldrig några ekonomiskt godtagbara skäl till att inte tillämpa CISG i internationell varuhandel. Insistera därför på att CISG skall tillämpas. Förklara om det behövs att den faktiskt är Italiensk lag. (Utmärkt information om CISG finns på Internet, se t.ex. HYPERLINK "<http://www.cisg.law.pace.edu>" <http://www.cisg.law.pace.edu>.) Fråga därefter vilka delar av Italiens internationella köplag den italienska leverantören inte är nöjd med. Förhandla sedan om de ändringar som behöver göras för att ert avtal skall bli så bra som möjligt. ★

Nya frågor kan skickas till Jon.Kihlman@garde.se